

[Knud Østergaard.]

områdes kraftforsyning er næsten helt afhængig af tilførsler fra oliefelter ved Middelhavet og Den persiske Golf. Mange vesteuropæiske politikere bedømmer udviklingen sådan, at Sovjet bevidst stiler imod herredømmet over de vigtigste olieområder. Hvis ministeren ligesom jeg finder det farligt, at Danmarks kraftforsyning kan blive afhængig af en enkelt stormagt, Sovjetunionen, vil jeg gerne spørge ministeren, hvilke overvejelser han har gjort sig i den anledning.

Jeg tænker bl. a. på muligheder som hurtigere forsyning med atomkraft, fremskynning af olieboringer i dansk interesseområde i Nordsøen eller en fremskyndet dansk deltagelse i eftersøgningen af olie i det grønlandsk-canadiske område.

Knud Østergaard: Mit spørgsmål er affødt af et ønske om at føre udenrigspolitikken ned fra det akademiske og høje diskussionsplan og gøre den til noget, som er afgørende for enhver borgers tilværelse og hverdag.

Alle ved, hvor afhængig enhver husmor, enhver landmand, enhver håndværker og enhver industrivirksomhed er af vor energiforsyning. Slukkes lyset, går oliefyret ud, svigter kogeapparaterne, køleskabene, maskinerne og edb-anlæggene, vil det være usandsynligt, at det moderne samfund kan overleve. Alle er også bekendt med, at den altafgørende energi til maskinen Danmark hidrører fra oliefelterne ved Den persiske Golf, men få synes at være bekymret over, at udviklingen i netop den del af verden på længere sigt kan betyde lukning af oliehanen eller for Danmark en afhængighed af Sovjetunionen, som trænger sig frem mellem Middelhavet og Det indiske Ocean. Enormt stigende sovjetisk maritim aktivitet såvel i Middelhavet som i Det indiske Ocean, opbygning af sovjetiske landbaser i den østlige del af Middelhavet, tilstedeværelse af sovjetkontrollerede raketbatterier langs Suezkanalen og voksende russisk bistand til udvikling af de arabiske landes fiskeri og fiskeindustri mod gængse rettigheder som havnebenyttelse og bunkringsmuligheder synes at indicere en storpolitisk hensigt. En fuldførelse af denne hensigt med resultat: sovjetisk kontrol med de mellemøstlige oliefelter, sovjetisk overlegenhed i det østlige Middelhav og som kronen på værket en genåbning

mellem russiske indhave af den lukkede Suezkanal vil skabe den situation, man kan skimte, men ikke håbe.

Nærer den højtærede statsminister bekymringer som dem, jeg her har omtalt, finder jeg det ganske naturligt og rimeligt, at vi træffer arrangementer og iværksætter foranstaltninger, som under ændrede forhold sikrer vor energiforsyning og derved grundlaget for vor økonomiske vækst.

Jeg vil være meget interesseret i at høre, om statsministeren kan give oplysning herom.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Det problem og de synspunkter, som det ærede medlem her drager frem, er også fremme i debatten i andre vestlige lande. Jeg tror imidlertid, det er rigtigt at få slået fast, at det er en hypotetisk situation, der her beskrives, og ingen kan vide, om udviklingen i det mellemøstlige område nogen sinde vil tage den vending, som det ærede medlem i sin begrundelse forudså.

Men der er mere kortsigtede problemer omkring forsyningen med olieprodukter og Mellemøsten, som ikke er nye. Allerede i 1956 forårsagede de politiske begivenheder omkring Suezkanalen en begrænsning af olietilførslerne fra Mellemøsten, og det medførte, at man i Danmark som i andre vesteuropæiske lande måtte indføre forbrugsbegrænsende foranstaltninger. 6 dages krigen i 1967 medførte også vanskeligheder, selv om det dengang lykkedes at komme igennem uden indførelse af restriktioner på forbruget.

Danmark er med hensyn til sine olietilførsler i samme situation som de øvrige vesteuropæiske lande, der alle er afhængige af tilførsler udefra. Denne sårbarhed i olietilførslerne har medført, at man i OECDs oliekomité igennem adskillige år har fulgt udviklingen i forsyningsmulighederne meget nøje. Organisationen har som et led i beredskabet en stående nødplan, der vil kunne sættes i kraft med kort varsel, såfremt en forsyningskrise skulle indtræffe. Planen indebærer, at hvert enkelt land i en sådan situation vil få sin rimelige andel af de begrænsede forsyninger, inklusive en eventuel nationalproduktion, som er til rådighed. Der er således tale om en vesteuropæisk solidaritet inden for dette område, en solidaritet, som